

TAE25: kotoutuminen ja kansainvälinen osaaminen

Johtava asiantuntija Antti Kaihovaara
Työvoiman maahanmuutto- ja kotoutumisyksikkö

Työ- ja elinkeinoministeriö

25.10.2024

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Kotoutuminen ja maahanmuutto TEM:n momenteilla

MOMENTTI	TAE 2024	TAE 2025
32.50.03 (Kotoutumisen ja työvoiman maahanmuuton edistäminen)	4 851 000	2 559 000
32.50.30 (Valtion korvaukset kotoutumisen edistämisestä)	384 250 000	498 774 000
Yhteensä	389 101 000	501 333 000

Määrärahan muutokseen vaikuttavat tekijät (32.50.30)

Momentin piirissä olevat henkilöt

- Tilapäistä suojelua saavien määrän kasvu; +169,2 milj. €
- Tarkentuneet maahanmuuton oletukset; -1,7 milj. €

Hallituksen päätökset

- Laskennallisten korvausten vähentäminen; -58 milj. € (TAE 2025)
- Kotoutumiskoulutuksen hintatason lasku; -8,4 milj. € (JTS 2025-2028)
- Pakolaiskiintiön lasku 500 henkilöön; -4,3 milj. € (hallitusohjelma)
- Tulkkauskustannusten leikkaus; -3,1 milj. € (hallitusohjelma)
- Aikuistumisen tuen yläikärajan lasku; -0,4 milj. € (hallitusohjelma)
- Maahanmuuttajaätien aseman parantaminen; +0,06 milj. € (yhteensä +5 milj. €) (Ahvenanmaan osalta, hallitusohjelma)

Aiemmat päätökset & tekniset muutokset

- Kotoutumislain kokonaisuudistus; +22,9 milj. € (kotoutumiskoulutuksen rahoitus momentilta 32.30.51)
- Afganistanista evakuoituidet henkilöt; -2,4 milj. €
- Kotoutumislain kokonaisuudistus; +1,8 milj. € (monikielinen yhteiskuntaorientaatio, ilman huoltajaa olevat lapset)
- Pakolaiskiintiön nosto 1050 henkilöön vuonna 2021; -1,1 milj. €

Budjettiriihen päätökset säästöistä

1) Vuonna 2025 koko 58 M€:n leikkaus kohdennetaan laskennallisiin korvauksiin

2) Lopetetaan kotoutumislain mukainen perustoimeentulotuen korvaaminen kokonaan vuodesta 2025 lukien – säästövaikutus aikaisintaan vuodesta 2026 lukien

3) Vuosina 2026-2028 laskennallista korvausta korotetaan (etenkin alle 7-vuotiaan osalta) asetusmuutoksilla (tasokorotus) niin, että toimeentulotuen leikkausten vaikutusten kasvaessa suuremmiksi päästään yhteen lasketusti (toimeentulotuen korvauksen leikkaus + laskennallisen korvauksen leikkaus) kullekin kehysvuodelle edellytettyyn säästöön. (2026 – 52 M€, 2027 – 30 M€, 2028 – 16 M€)

58 milj. säästö laskennallisista korvauksista

- Kunnille laskennallisia korvauksia maksetaan pakolaisten vastaanottamisesta, heidän osaamisensa ja kotoutumisen palvelutarpeensa arvioinnista, kotoutumissuunnitelman laatimisesta, ohjauksesta ja neuvonnasta sekä monikielisen yhteiskuntaorientaation, kotoutumiskoulutuksen, tulkitsemisen ja muiden kotoutumista edistävien palveluiden järjestämisestä.
- Hyvinvointialueelle laskennallista korvausta maksetaan monialaisen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointiin ja monialaisen kotoutumissuunnitelman laatimiseen osallistumisesta sekä muiden kotoutumista edistävien palveluiden ja tulkitsemisen järjestämisestä.
- Säästö toteutettaisiin osin vähentämällä kuntien ja hyvinvointialueiden velvoitteita ja osin tuottavuussäästön perusteella tehtävänä tasonalennuksena. Säästö ei kuitenkaan kohdistuisi kotoutumiskoulutukseen, yhteiskuntaorientaatioon tai tulkitsemiseen.
- Laskennallisia korvauksia laskettaisiin asetusmuutoksella:
 - Alle 7-vuotiaiden osalta korvaus kunnalle ja hyvinvointialueelle 8 234 € → 3 689 €
 - Yli 7-vuotiaiden osalta korvaus kunnalle ja hyvinvointialueelle 3 689 € → 3 149 €

Muutokset kotoutumislakiin

- Pohjalla ns. ruotsinnos HE, joka oli lausunnolla 28.6.-9.8.2024 (sisälsi ruotsinnoksen virheiden korjaamisen lisäksi toimeentulotuen korvausajan lyhentäminen kolmesta vuodesta yhteen vuoteen)
- Keskeiset muutokset kotoutumislakiin:
 - 13 §: Kunnan velvollisuus laatia kotoutumisohjelmasta asiakirja kumotaan
 - 15 §: Monialainen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi kumotaan
 - 17 §: Monialainen kotoutumissuunnitelma kumotaan
 - 21 §: Perheen kotoutumissuunnitelma kumotaan
 - 48 §: Kunnan maahanmuuton ja kotoutumisen edistämisen yhteistyöryhmä kumotaan
 - 63 §: Perustoimeentulon kustannusten korvaamisesta luovutaan Kelalle ja Ahvenanmaan maakunnan kunnille
 - 63 §: Toimeentulotuesta (ehkäisevä ja täydentävä) hyvinvointialueille ja Ahvenanmaan maakunnan kunnille aiheutuneiden kustannusten korvausaikaa lyhennettäisiin kolmesta vuodesta yhteen vuoteen.
 - Kunnan ja hyvinvointialueiden suunnitteluvälvoitteita kevennetään ja seurantavelvoitteista luovutaan (mm. 45 §, 49 §)
 - Lisäksi ruotsinkieliset käännösvirheet ja puutteet korjataan alkuperäisen mukaisesti ja tehdään joitain teknisiä muutoksia lakiin.

Kiitos!

antti.kaihovaara@gov.fi